

ОРГАНІЗАЦІЯ ХУДОЖНЬО-МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ

Викладач – к. філолог. н., доцент Степанова Ольга Іванівна

Кількість кредитів – 3

Семестр – 3-й

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Організація художньо-мовленнєвої діяльності дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку» належить до вибірових дисциплін циклу професійної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта».

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Організація художньо-мовленнєвої діяльності дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку» складена для здобувачів першого (бакалаврського) рівня навчання за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта».

Пропонований освітній компонент дає змогу формувати творчу особистість дитини на основі інтеграції мистецтв: театру, музики, образотворчого мистецтва, хореографії засобами слова. Ключові поняття ОК: «мовленнєвотворча діяльність», «мовленнєвотворчі здібності», «образотворчо-мовленнєва діяльність», «музично-мовленнєва діяльність», «художньо-мовленнєва діяльність», «театрально-мовленнєва діяльність». Практичний матеріал побудовано на інноваційних педагогічних та лінгводидактичних технологіях із конкретними дидактичними завданнями. Отримані знання із фахових методик сфери мистецтва майбутній вихователь матиме змогу застосувати на новому тлі – розвитку мовленнєвотворчої діяльності дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку.

Опанування знаннями з курсу реалізується за допомогою основних організаційних форм навчання: лекцій, практичних (семінарських) занять, консультацій, самостійної роботи тощо. Остання займає провідне місце в системі освітнього процесу та передбачає аналіз конкретних ситуацій, виконання творчих завдань, написання творів тощо.

Для освоєння дисципліни здобувачі використовують знання, вміння і навички, сформовані в ході вивчення дисциплін «Риторика, культура мовлення спеціального педагога»; «Українська мова (за профспрямуванням)»; «Мовленнєві та сенсорні системи та їх порушення». Освоєння цієї дисципліни є необхідною основою для подальшого вивчення спеціальних методик з початкового навчання мови, розвитку мовлення тощо, а також для проходження всіх видів навчальних та педагогічних практик та успішної підготовки до підсумкової державної атестації.

Метою викладання навчальної дисципліни «Організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку» є підготовка майбутніх фахівців до організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку, оволодіння здобувачами педагогічними технологіями розвитку художнього мовлення, художньо-естетичного сприйняття творів мистецтва, методами оцінки рівня художньо-мовленнєвої компетенції дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку» є:

- творче оволодіння ефективними сучасними методами організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку;
- ознайомлення з перспективним педагогічним досвідом у контексті формування художньо-мовленнєвої діяльності дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку;

- засвоєння закономірностей, принципів та методики формування художньо-мовленнєвої діяльності дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку;
- формування мотивації до організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку;
- розвиток здатності до аналізу особливостей художньо-мовленнєвої розвитку дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку на кожному віковому етапі.

Очікувані результати вивчення курсу:

Інтегральна компетентність ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність працювати в команді.

ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-11. Здатність до адаптації в корекційно-педагогічному середовищі та до дій у нових ситуаціях.

ЗК-12. Здатність генерувати нові педагогічні ідеї (творчість).

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК)

СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньокорекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.

СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.

СК-9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.

СК-10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.

СК-12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.

СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

СК-14. Здатність до роботи із спільнотою – на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так й інші системи цінностей.

СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.

СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти.

(результати навчання – РН)

РН-1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

РН-2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

РН-3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

РН-4. Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.

РН-5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньокорекційного процесу в різних типах закладів.

РН-6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психологопедагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

РН-7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

РН-8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.

РН-9. Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти тощо.

РН-10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

РН-11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.

РН-12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами.

РН-13. Володіти методиками сприяння соціальної адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.

РН-14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

РН-15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

РН-16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

РН-17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

РН-18. Вміти здійснювати супровід сімей, що виховують дітей з особливими освітніми потребами.

РН-19. Організовувати і керувати колективом дітей з особливими освітніми потребами.

РН-20. Реалізовувати прагнення до самоосвіти, саморозвитку, постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Очні консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щопонеділка з 12.00 до 14.00.

Онлайн консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щовівторка з 16.00 до 18.00.

Е-mail викладача: olha.stepanova@rchu.edu.ua

